

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételeivel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI ÚJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Árnyfigurák.

Irta: Szász József.

I.

Törökországban ősidők óta divik az árnyjáték, mint művészet, mely semmi egyébből nem áll, minthogy a művész egy négyzet méter nagyságú faállványra kifeszített fehér vásznan alakokat táncoltat figurák és fény segítségével, hogy a való élet mindennapi történetét, lefolyását mutassa be szemlélőnek. A való élet eme imitált képeltetésének művészi élvezetéhez föltétlenül szükséges, hogy a való élet teljes „miként“-jétől megfelelő absztrakcióval bírjon a szemlélő úgy, hogy a maga érzelme, gondolat és cselekvési világával a vásznon életszerűen lezajló árnyalakokba életet öntsön. — Így élvez a szemlélő a vásznan keresztül saját magában. De midőn a játéknak vége (és sokszor még nem is ér a végéhez,) a csalódás érzete üt tanyát szívében, nem azért, mint ha az árnyszínházban az életet sok reálitástól mentes változtatásban szemlélte, hanem mert a kik, jobban mondva a melyek az élet története bemutatásában közre működtek, nem vér és húsból való alakok, hanem csak közönséges bábok, melyek úgy táncolnak, ahogy a művész táncoltatja érzés, akarat és cselekvési képesség illetőleg kézség nélkül. A csalódás érzete pedig mindig lájdmalmat szül, azon csalódását melyet meghamisítás kellett.

De nemcsak a művészet, az árnyszínház vásznán talál az ember figurákat, önállótlau, önmagától semmi bábokat, hanem a való életben is, abban a földi göröngyös világban, mely egész embert kíván hordozni önmagán. Vannak bábok nagyon sokan, kik az életnek nagyjából drasztikusan reális kinálataitól megtévesztve, gyöngye akarat és gondolkodni nem tudó lényekké vedlenek; kiknek sem józan ész, sem az erkölcsi és az isteni törvényektől való függésérzetét szövétnével az előre és fölfelé törekvés nehéz, de végecéljából édes művészetében, hanem a teljes befolyásolás alapján állva a határozatlanság ruhájának hol sötét, hol sötétebb fajtájával cserélgetik, mint a kendőző asszony a puderjeit. Hosszabb idő óta ismerem egy embert, ki még ismeretségünk első stádiumában törhetlen meggyőződésének és kifogástalan határozottságának példátlan tanujelét mutatta. Egy évvel később már engedett abból a „bizonyos 48-ból,“ s hozzá még egy évre már „67-es alapon“ vallotta megoldhatónak a tudomány művészet, irodalom, szóval: a kultúra emelkedését.

Örmény katolikusok figyelmébe!

Miért kevés a örmény kath. papok száma?

Bizonyára e kérdés érdekelni fogja a brassói örmény katolikusokat. Hiszen épen a közelmúltban, midőn az erzsébetvárosi örmény kath. plébániát be kellett tölteni, nem volt pályázó. Ennek oka, hogy kevés a papjuk. Miért? Erre a feleletet a napokban megtartott gyulafehérvári kongresszus adja meg. T. i. két növendék pályázott az örmény papi pályára. De egyiket sem lehetett felvenni, mert nincsen alap, melyen ingyen végezhetnék a theológiát. Tudjuk azt, hogy sokszor szegény szü-

lők gyermeke, ki jó pap lehetne, pénz hiány miatt elesik a pályától. Ha tehát az örmények valóban szívükön viselik egyházuk sorsát, jól teszik, ha alapítványt tesznek azon ifjak számára, kik az örmény papi pályára akarnak menni. Annál könnyebben megtehetik ezt, mert módjuk van hozzá. Ha nem egyesek, akkor többen társulva. Az a 600 K. mibe egy növendék évente kerül, nem oly kifizethetetlen összeg. Ha a latin szertartása kákosok oly nagy összegű alapítványokat tettek, hogy évente 400—500 növendék teljes ingyenes neveltetését lehetővé tudták tenni, bizonyára az örmény katolikusok is megtehetik, hogy évente 1—2 növendék neveltetését biztosítsák.

Hirek.

Brassó, 1910 július 13.

Eljegyzés. Schaller József eljegyezte Borbély Annuskát Hosszúfaluból.

Harcászati gyakorlatok. A 24-ik honvéd gy. ezred Brassóban állomásozó zászlóalja f. hó 16-án és 23-án a Pojánán éles tölthényekkel harcászati gyakorlatot tart, mért is nevezett napokon az ott tartzkodás és járkálás szigorúan tilos.

A vámhivatalok köréből. A m. kir. pénzügyminiszter Sándor József itteni m. kir. vámtisztet a IX. fiz. oszt.-ba Fiuméba vámfőtiszté, — Boór Elemér predeáli mellékvámhivatali vámszedőt a IX. fiz. oszt.-ba Temesvárra fővámhivatali ellenőrré nevezte ki, — továbbá Székely Béla sósmezői vámszedőt Predeálra, — és Mayer József temesvári vámszedőt Brassóba azonos tiszti minőségben helyezte át.

Balesetek: Pusztay Mihály 26-éves szentpéteri téglagyári napszáms tegnap a forgó vaskerékhez nyúlt, mely jobb kezének négy ujját szakította le. — Anken Demeter saját vigyázatlansága folytán balkarját törte el, ugyanis megbotlott s hogy a mellette levő gödörbe be ne essék, a central fugal géphez kapott. Mindkettőt a brassói kórházba szállították.

Betörés. Vakmerő betörés történt tegnap éjjel a Vasut-utca 34 sz. a. levő Bede Antal vegyeskereskedésbe. A tettes e meglehetősen nagy forgalmu utcában a bejáratot elzáró vasredőnyök zárát feltörte, majd behatolt az üzletbe, egy fiókot 38 korona pénztartalommal elemelt. Csodálatos, hogy a zajra senki sem lett figyelmes s így a betörést csak reggel vették észre, mikor is a rendőrség az esetről nyomban jelentést tettek. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

Elbocsájtás a magyar áll. kötelékéből. A m. kir. belügyminiszter Stinghe György brassói illetőségű és lakost Romániába való kivándorlás céljából a magyar áll. kötelékéből elbocsájtotta.

Szédelgés az iskola-egyesület nevében. Az Országos Magyar Iskola-Egyesületre és elnökére való hivatkozással két elegánsan öltözött nő „Az élet és iskola“ c. füzetet házal országszerte s adományokat gyűjt az egyesület, illetve a magyarországi szegény gyermekek iskolapénze javára. Az egyesület kijelenti, hogy a vállalathoz semmi köze sincs és kéri a nagyközönséget, hogy a

rá vagy az elnökre hivatkozókat, mint szédelgőket utasítsa vissza.

Városi közgyűlés. F. hó 20-án s folytatólagosan 27-én a városi képviselőtestület közgyűlést tart.

Istvánfy képkiallítása még egy napig marad nyitva. A képek megtekintésére felhívjuk olvasóinkat.

Nyáriszínház újrafelépítése. A sokáig elhuzódott nyáriszínház felépítésének ügye a ma nappal végleg befejeződik, mára hívta össze a szász férfi dalegyület választmánya a közgyűlést, hogy bejelentse ez ügybeni intézkedéseit. Az építő mesterek különben a szükséges anyagot beszerették s mai nappal hozzá is fogtak az építkezéshez. A felépítés 5—6 hetet vesz igénybe.

Találtatott egy csomag geometriai ábrákkal berajzolt rajzpapír, továbbá a Főtéren Ausztria-Magyarország térképe könyvbe bekötve. Jogost tulajdonosai átvehetik a rendőrségen.

Sétatéri zene. Ma d. u. fél 6 ó. az alsó-sétatéren a városi zenekar hangversenyez.

(Női felső kereskedelmi iskolák.) A valás- és közoktatástügyi miniszter folyó évi 60629. szám alatt Marosvásárhelyen a női felső kereskedelmi iskolának megadta a nyilvánossági jogot és ezáltal a már három év óta működő iskola teljesen egyenrangúvá tétetett a fiu felső kereskedelmi iskolával. Marosvásárhely városa volt az első mely e téren a kezdeményezést három év előtt, megtette és az iskolában nyertek első ízben nők is érettségi bizonyítványt igen tekintélyes számmal. Rendkívül nagyfontosságú e körülmény a nők jövő életpályára nézve, mivel ezután érettségi bizonyítvánnyal felszerelve mint a férfiakkal teljesen egyenrangú munkások működhetnek a kereskedelmi gyakorlati pályákon. Egyelőre csupán három város: Marosvásárhely, Debrecen, Pozsony tarthat fenn női felső kereskedelmi iskolát. Az ország e három különböző pontján működő iskola benépesítését és a fölös számban főnállott nőtanfolyamok apadását valószínűnek tartjuk, annál inkább, meri nagyon sok tanfolyamnál úgy a felszerelés, min a megfelelő szaktanárok is hiányoztak és nem nyújthattak hallgatóknak kellő szakismereteket.

Színház.

Carmen. Tegnap este Bizet 4 felv. nagy operáját adták elő a Vigadó nagytermében zsufolt ház előtt. A közönség nem is csalódott várakozásában, mert tényleg ritka műélvezetben volt része. A címszerepeta társulat szép s kellemes hangú altistanője, Csanádi Irma vitte. A művésznőnek nagyon szépek a mély hangjai, játéka is kifejező és meglehetősen helyzetben drámai erejű, de sajnos nem érvényesülhet teljes mértékben gyengesége miatt. Várady Margitnak (Micéla) különösen a 3-ik felv. hangjának tökéletes csiszoltságával s tisztaságával nagy sikere volt.

Bihary Sándor s Barna Andor is nagy hatást értek el, remek hanganyagukkal.

Kisebb szerepekben kiténtek Hornyai Janka s Virányi Sándor. Tihanyi és Sziklay nagyon jól alakítottak s gyakran keltettek derűtséget. A kar kifogástalan volt. Az egész előadás dicséretére válik a dirigáló karmesternek, Simandynak. Búr.

Jack az senki. Az angol vigjátéki irodalomnak az utóbbi évtizedekben való fellendülése s életrekelése sok becsületes művel gyarapított a szinpadok repertoírját. Lépést látszanak tartani akár a francia, akár a német e fajta termékekkel. — Az angol vigjátékírók könnyedség, szellemesség tekintetében nem maradnak el a francia kollegáik mögött. Sőt műveik üdítő forrásként hatnak. Mentek minden kétértelműségtől s frivolitástól. — Ilyen pompás darab Sommerset Manghan pénteken bemutatóra kerülő „Jack a senki” c. vigjátéka. A címszerepet: Jcakot — Bársony Aladár játssza, míg a többi szerepek Harsányi Margit, Hevesy Gusztika, Bodroghy Lina, Vágóné, Faragó, Tihanyi Vilmos, Ungvári Mór, Sziklai Majthényi László és Fraknói Honakezeiben lesznek.

A boszorkányvár. Milöcker Károly szép zenéjű operettjében csütörtökön este, a főszerepe-

ket Várady Margit, Hornyai Janka, Csanádi Irma Vágóné, Tihanyi, Barna Andor, Bihari Sándor Ungvári Mór, Sziklai József, Serfözy György játszák.

Trenck báró. A Jókai Mór által megénekelte legendás hősről, Trenck báróról írt operettet mutat be a szintársulat énekes személyzete szombaton. A zenéjét Albin Félix írta. A címszerepet Trenck bárót Barna Andor, míg a fő nőszerepet Várady Margit adja a darabban

H e t i m ű s o r .

I. A Vigadóban.

Sz erdán, jul. 13-án itt először Taifun. Dráma 4 felv.

Csütörtök, jul. 14-én A boszorkányvár. Operette.

Pénteken, jul. 15-én itt először Jack a senki. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Sommerset M.

Szombaton, jul. 16-án, itt először Trenck báró. Operett 3 felv. Zenéje Albin Félix írtól.

Vasárnap, jul. 17-én két előadás: d. u. Mary-Anne. Operette; este másodsor Trenck báró.

Hétfőn, jul. 18-án, harmadsor Trenck báró.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Népszövetségi tagok terjeszték a katonai sajtót!

Kiadó lakás.

Két szobából és konyhából álló lakás azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Uj asztalosműhely!

A mélyen tisztelt építő közönségnek becses tudomására adjuk, hogy építési vállalatunk kiegészítésül egy 300 négyzetméter területű asztalosműhelyt építettünk s azt a legmodernebb munkagépekkel rendeztük be, állandóan a legkifőbb minőségű faanyagokból nagy raktárt tartunk és így azon helyzetben vagyunk, hogy bármily épületmunkát, boltkapuzatokat (Portál) és boltberendezéseket stb. saját tervrajzaink szerint bármely stílusban a legrövidebb idő alatt pontosan elkészíthetünk.

Becses megrendelésüket kérve, maradunk
kiváló tisztelettel

Gábor Testvérek
építész és építőmesterek.

Csatornázási munkálatok

vizvezeték closet és fürdőszobák berendezéseinek elkészítésére ajánlják magukat

mély tisztelettel

Krause Frank és Társ.
Brassó, Lensor 31—33.

Elegáns és kifogástalan kivitelű
polgári és egyenruhák csakis

Szöcs György cégnél

Brassó, Weisz-Mihály-utca 10. sz. a. szereshetők be.
Legujabb divatu bel- és külföldi szövetek, valamint katonai felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Hentschel H., keresztény-könyvnyomdája, Brassó, Kut-u. 23. szám.

ZEIDNER H. G.

Szalámi és hentesárúgyár
Brassó, Hirscher-utca 1.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb felvágottat és tormás virstlüt.

Naponta posta és vasuti szétküldések.

HELBOLD örökösei

TUZA R. utódai

aranyműves. — Brassó.

Jó összeköttetésem s kevés regim képesítettek azon kellemes helyzetbe, hogy arany és ezüst nemeimet bámulatos olcsó árban jóállás mellett adhatom el.

Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyeu.

Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek

Mély tisztelettel

Helmbold örökösei

TUZA R. utódai.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget és a tisztelt megrendelőimet, hogy a Szent János-utca 4 szám alatti

Férfi-szabó műhelyemet

f. é. június hó 1-től

Kapu-utca 37. sz alá az I. emeletre

helyeztem, ahol e szakmába vágó munkákat szolidul és jutányos árak mellett, a legujabb divatú szabás szerint a mai kor igényeinek megfelelően és pontosan készítek.

Készítek továbbá papi ruhákat, reverendákat a legcsinosabb kivitelben a helyi Scherg V. és Társai posztógyárában készített hirneves jó minőségű szövetekből jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradok

tisztelettel

Szopos Sándor

férfi-divat és papi-szabó.

RICHTER P. W.

Brassó, Uj-utca 12.

Legnagyobb raktár zongorákban és pianóknakban.
Egyedüli raktár Bösendorfer és Schweighofer-féle zongorákban stb. stb.

Zongora tanítás.